

Analýza mediálního obsahu organizace **Fórum 50%** ve dnech 14.7.2010-31.8.2010

Cílem práce je zhodnocení mediálního obrazu vybrané neziskové společnosti, v mém případě organizace Fórum 50%. V rámci práce se budu snažit o expertní zhodnocení obrazu organizace v českých médiích. Mediální analýza je důležitou součástí existence každého subjektu, obzvláště pak genderově zaměřené organizace s politickými ambicemi, u které lze předpokládat vzhledem k atraktivnosti tématu velký zájem médií. Přestože má mediální analýza široké spektrum dílčích částí, v zásadě lze souhlasit s Tuchmanovou, že hlavním cílem mediálních studií je zjistit „Co kdo řekl komu v jakém kanále a s jakým efektem (Tuchman 1979: 529).

Jedná se o občanské sdružení, které zaměřuje svou činnost na upevňování rovnoprávné pozice žen ve společnosti a na prosazování rovných šancí v přístupu k oběma pohlavím. V České republice se jedná vůbec o jednu z mála organizací, jejíž působnost se vyprofilovala na oblast zastoupení žen v rozhodovacích procesech a politice. Pomocí rozličných projektů¹, diskusí, návrhů řešení a dalších aktivit² se organizace snaží rozbít „skleněný strop“ genderových stereotypů, který nedává ženám dostatečnou šanci na rovnocenné zastoupení ve vysoké politice. V současnosti též Fórum 50% pracuje na projektu Koalice za vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice, na jehož medializaci se podílí také osobnosti české politické, podnikatelské a umělecké scény, jmenovitě například režisérka Olga Sommerová či bývalý premiér Vladimír Špidla.

Organizace funguje v českém prostředí již od roku 2004, přičemž od roku 2006 v ní působí současná ředitelka Jana Smiggels Kavková. Funkci zástupkyně ředitelky vykonává Halka Jaklová a ve vedení nalezneme též dvě projektové koordinátorky, a to Marcelu Admusovou a Veroniku Šprincovou.

Ke sběru potřebných informací o mediálním obrazu Fóra 50% byla využita novinářská databáze Anopress. Vyhledávač zpracoval požadavky „Forum“ a „50“ při konkretizaci vybraného časového období s výsledkem 29 článků.

¹ Namátkou například Podpora zapojení romských žen do veřejného života nebo Zaostřeno na ženy v krajské a komunální politice. Více o projektech na webové stránce organizace www.padesatprocent.cz

² Genderová kalkulačka, Otevřená univerzita, Klub političek aj.

V příspěvcích z uvedeného období je majoritní počet novinových zpráv a článků, zejména z celostátních deníků (např. MF Dnes, Blesk). O Fórum 50% se zmiňují také Britské listy a Haló noviny, stejně jako regionální tiskoviny (Opavský a Hlučínský deník), stejně jako webové zpravodajské servery (Idnes.cz). V nalezeném vzorku byla také jedna tisková zpráva, dva otevřené dopisy, čtyři rozhlasové besedy (Radiožurnál, Impuls, Český rozhlas 6) a dva televizní spoty (ČT 2). Jako mediálně nejaktivnější hodnotím ředitelku Fóra 50% Janu Smiggels Kavkovou a Marcelu Admusovou, z nichž prvně jmenovaná napsala dva otevřené dopisy předsedovi vlády Petru Nečasovi ohledně nepřítomnosti žen v Národní rozpočtové radě a hostovala na dvou rozhlasových besedách, a druhá jmenovaná má na kontě jednu rozhlasovou diskusi a tři novinové zprávy.

V naprosté většině uvedených příspěvků se Fórum 50% objevuje spíše okrajově, výjimku tvoří besedy přímo s členkami sdružení a otevřené dopisy. Celostátní i regionální deníky o Fórum hovoří nejčastěji v souvislosti s vyslovením důvěry nové vládě a následnými protesty aktivistek z Fóra 50% či vzhledem k markantním rozdílům v příspěvcích na ženy a muže v opavském regionu. V televizních a rozhlasových rozhovorech jsou členky organizace zobrazovány jako odbornice na dané téma (většinou volební problematika, rozdělování veřejných financí a další aktivity pozorované optikou disproporce příležitostí pro ženy a muže). V těchto mediálních příspěvcích je organizace jedním z hlavních témat diskuse.

Zda je organizace líčena pozitivně, negativně či neutrálně, záleží na daném mediálním příspěvku a jeho formě. Například v rozhlasových rozhovorech bývá expertka z Fóra 50% stavěna do role oponentky jiného experta většinou s odlišným názorem³. Neutrální až negativní akcent lze pozorovat v posledních příspěvcích vybraného období, které se zabývají protesty Fóra 50% v reakci na nepřítomnost žen v nové Nečasově vládě. Vyloženě negativní obraz na organizaci staví příspěvek z Britských listů, kde autor sice cituje Fórum 50% („Vyloučení žen z exekutivy, v Evropě ojedinělé, bude mít vliv na další směřování naší země“), přičemž v článku tvrzení označí za výmysl a nepravdu a argumentuje proti „feministické organizaci“

³ Tak tomu je například v rozhovoru pro Radiožurnál, kdy socioložka Jiřina Šiklová vidí organizaci jako propagátora pouze určité skupiny žen, aniž by reflektovala další znevýhodněné sociální skupiny, jako třeba seniory či děti.

Z výše zmíněného lze vydedukovat, že atraktivita organizace stoupá ve chvílích, kdy jsou celorepublikově (volby) či regionálně (Opava) řešena aktuální témata nerovného postavení žena a mužů ve veřejném životě. Při těchto příležitostech se stávají členky Fóra 50% expertkami na danou problematiku a v argumentech na názory oponentů se snaží poukázat na hloubku problémů (ne)aranžovanosti českých žen v politice a veřejném životě jako takovém. Vzhledem k tomu, že společnost je i díky projektu *Koalice za vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice* spojena se známými jmény české politické, hudební, filmové a podnikatelské scény, nemusí pravděpodobně vyvíjet tolik aktivity pro medializaci, jako tomu bylo v dřívějších letech (jen ve vybraném období byly její členky několikrát pozvány do mediálních diskusí). Přesto najdeme i situace (většinou ty, kdy má Fórum 50% pocit, že na nějaký problém není dostatečně poukázáno a je třeba k němu přivést pozornost, jako tomu bylo v otevřené dopise ředitelky), kdy se Fórum 50% musí samo aktivně snažit o protlačení tématu do médií. Z aktivit organizace i vyznění mediálního obsahu lze však toto angažmá hodnotit jako snahu poukázat na celospolečenský problém a ne jako příležitost pro vlastní zviditelnění.

Fórum 50%: Žena je krkem, který otáčí českou politickou scénou

